

Beleidsplan 24-28
Vereniging Ekklesia Leiden(VEL)
Juni 2024

Inhoud

1.	Voorwoord.....	3
2.	Inleiding	4
2.1	Aanleiding.....	4
2.2	Het “Concilieproces”	4
2.3	Beleidskern: behoud nu het goede en kijk open en realistisch naar morgen.....	5
3.	Beleid in de praktijk.....	6
3.1	De vieringen.....	6
3.2	Diaconie.....	7
3.3	Pastoraat	7
3.4	Kinderen en Jongeren.....	7
3.5	Studentenpastoraat en Rap 100.....	8
3.6	Werkgroep Lezingen.....	8
3.7	Werkgroep PR.....	9
3.8	Kunstcommissie.....	9
3.9	Participantengroepen.....	9
3.10	De Taalgroep	10
3.11	Werkgroep Samenwerking.....	10
4.	Financiën	11
4.1	Korte termijn perspectief	11
4.2	Middellange termijn perspectief.....	11
5.	Lange termijn perspectief	11
6.	Randvoorwaarden voor succesvol beleid.....	11
6.1	Bestuurskracht.....	12
6.2	Beheer van het ledenbestand	12
6.3	Financiën en financieel beheer	12
6.4	Menskracht.....	12
6.5	Tenslotte.....	12
7.	Bijlage: Financiën.....	13
8.	Bijlage: Peiling	15

1. Voorwoord

Waarom een beleidsplan?

Het maken van een beleidsplan is op het eerste gezicht een ondankbaar werkje. Met de kennis van nu ga je besluiten nemen over dingen die zich afspelen in de wereld van morgen. Maar die wereld kan er morgen weleens heel anders uitzien dan we ons nu kunnen voorstellen. Wat u nu aan het lezen bent is dan een stukje werk van lieden die niet lijken te beseffen dat de werkelijkheid de verwachtingen over de toekomst altijd weer als achterhaald in de prullenbak doet belanden. Dat beseffend schrijven we toch nog even door. En hopen we dat u ook nog even doorleest. Want ondanks alle onzekerheden heeft het zin om aan een beleidsplan te werken.

Dat komt in de eerste plaats doordat er in deze onzekere wereld een paar dingen zijn die onherroepelijk vaststaan. Een belangrijk gegeven in dit beleidsplan is, bijvoorbeeld, dat wanneer we meer geld blijven uitgeven dan er binnenkomt, op een dag de kas leeg is. Waarmee onze Ekklesia dan tot het verleden behoort. Dat stelt ons voor keuzes. Gaan we op zoek naar maatregelen om uitputting van onze financiële reserves te voorkomen? Zo ja, wat zijn we dan bereid daarvoor op te offeren? Zo nee, hoe kunnen we dan het proces van financiële afbouw zodanig sturen dat de schade zo veel mogelijk beperkt blijft? Door in een beleidsplan bewust met die vragen aan de slag te gaan, komen we tot bewuste keuzes en zijn we geen speelbal van ons financiële lot.

Die keuzes hangen samen met de tweede reden waarom het maken van een beleidsplan zin heeft. Die tweede reden is dat we er weliswaar mee moeten leren omgaan dat onze existentie, ons herkenbare, feitelijke materiële bestaan, tijdelijk en veranderlijk is, maar dat onze essentie blijvend en onveranderlijk is. Die essentie, de wezenlijke, diepste betekenis van ons bestaan als Ekklesia, is van en voor alle tijden. Dat betekent dat zelfs wanneer er geen Vereniging Ekklesia Leiden meer bestaat, datgene wat die Ekklesia uniek en waardevol maakt op tal van plekken terugkomt en voortleeft. Daarom is het belangrijk om besluiten over de existentie te nemen in het licht van de gevolgen voor de essentie.

Wat is dan die essentie van de Ekklesia? Daarover kunnen en mogen de meningen verschillen, wat op zich weer een belangrijk kenmerk van die essentie is. De meest praktische manier om zicht te krijgen op wat essentieel is voor de Ekklesia, is om in gesprek te gaan. Dat hebben wij de afgelopen tijd veelvuldig samen gedaan in ons zogenaamde Leidse Concilieproces. We hebben gesproken over onze waarden, we hebben spelenderwijs verkend wat belangrijk is en we hebben samen ook gekeken naar de materiële zaken zoals bijvoorbeeld onze huisvesting, onze diensten, het pastoraat, de muziek etc. Ook dan gaat het gesprek ongemerkt over de diepste zin en betekenis van ons bestaan. Als we erop letten, ervaren we onze essentie dus wanneer we keuzes moeten maken over onze existentie. Dat maakt een beleidsplan tot een belangrijk document. Het helpt om ons lot in eigen hand te houden, en het helpt ons om keuzes te maken in het licht van de diepste betekenis van ons bestaan als levensbeschouwelijke beweging. Daarbij is de weg die naar dit beleidsplan geleid heeft, de vele gesprekken die hierover gevoerd zijn minstens zo belangrijk als het resultaat dat nu voor u ligt. Dat resultaat is niet in beton gegoten. We zullen er de komende jaren met elkaar over in gesprek moeten blijven. Het zicht op wat wezenlijk is voor de Leidse Ekklesia zal daarbij steeds helderder worden. En de essentie van de Ekklesia zal daarbij op een manier die we ons nu misschien nog niet kunnen voorstellen, in een steeds weer veranderende vorm voortleven.

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren zijn verschillende initiatieven genomen om lijnen uit te zetten die de toekomst van onze Ekklesia zouden moeten veiligstellen, die hebben echter nog niet geleid tot door de vereniging gedragen concrete keuzes. Op de ALV van november 2022 heeft de vereniging aangegeven dat het tijd werd de “grote vragen” op verschillende thema’s te gaan beantwoorden. Dit gaat dan met name huisvesting en financiën, de muziek en liturgie, maar ook bijvoorbeeld samenwerking met andere gemeenschappen op de langere termijn. Bij het zoeken naar antwoorden komen dan als vanzelf meer vragen op: wie zijn wij als Ekklesia (waartoe zijn wij op aarde), en wat vinden wij belangrijk?

2.2 Het “Concilieproces”

Als methode voor het vinden van antwoorden is in 2023 het proces gestart dat wij met een knipoog “het Leidse Concilie” hebben genoemd. Het uitgangspunt van het bestuur bij dit proces is geweest dat het echt een proces met alle leden moest worden. Samen keuzes maken vonden we bijna nog belangrijker dan welke keuzes uiteindelijk gemaakt zouden worden.

Daarom hebben we ons best gedaan:

- 1) Zoveel mogelijk leden te bereiken (ook als ze niet meer regelmatig in de vieringen kwamen);
- 2) Proberen *alle* stemmen te horen, ook die van hen die zich wellicht wat minder makkelijk uitspreken in een (grote) groep. Zo kon je je stem ook laten “horen” met je voeten door in een bepaald kwadrant te gaan staan.

Dat is goed gelukt. We hebben echt met elkaar gesproken, om samen te formuleren wat we zien als de belangrijkste gedeelde waarden van onze gemeenschap, en wat dat betekent voor de weg die we kiezen te gaan.

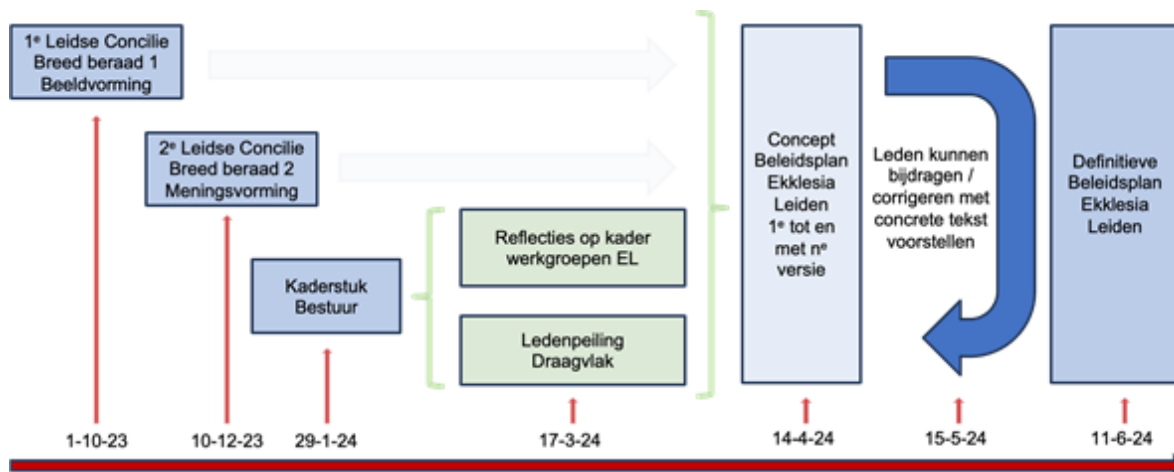
Het concilieproces is gestart met vele interviews. Met iedere groep is gesproken en aan hen is gevraagd wat ze belangrijk vonden in de Ekklesia nu en in de toekomst. Op basis van deze gesprekken zijn twee brede beraden voorbereid en uitgevoerd.

In het eerste beraad (op 1 oktober 2023) zijn we in gezamenlijkheid gekomen tot een prioritering van de volgende waarden:

- (1) het vormen en onderhouden van een inspirerende oecumenische geloofsgemeenschap, waarin
- (2) verdieping en spiritualiteit de boventoon voeren en waarin wij
- (3) open en inclusief
- (4) omzien naar elkaar en de wereld.

Kanttekening daarbij is dat sommige waarden wellicht niet door de groep als geheel geprioriteerd zijn maar wel door deelgroepen. Zo scoorde de waarde “open en inclusief” hoog bij jongere deelnemers. Dat zijn nuances die we niet uit het oog mogen verliezen als we de verbinding willen blijven houden met de jongere generatie.

In het tweede beraad (op 10 december 2023) hebben wij ons als groep bezig gehouden met meningsvorming. Dat hebben we gedaan door ons te buigen over dilemma’s en door te kiezen tussen twee tegenover elkaar staande stellingen (ook letterlijk zo in de ruimte).

In de ALV van 17 maart 2024 zijn als voortzetting van dit concilieproces door de verschillende werkgroepen en over enkele andere thema's beleidsvoorstellen gepresenteerd, gevolgd door een peiling van de mening van de leden over deze onderwerpen (zie bijlage 2 voor de uitkomst van deze peiling).

Dit alles mondt uit in het beleidsplan dat nu voorligt.

2.3 Beleidskern: behoud nu het goede en kijk open en realistisch naar morgen

Het beeld dat uit de conciliebijeenkomsten en de ledenraadpleging op de ALV is ontstaan is dat er bereidheid is bij de leden om bij te sturen daar waar nodig, maar niet tegen elke prijs en ook niet eerder dan noodzakelijk.

Concreet betekent dit dat we voor de komende periode ervan uitgaan dat we blijven kerken in de Hooglandse Kerk, de mogelijkheid open en reëel willen houden om over 4 jaar opnieuw een pastor aan te stellen, dat we meer/beter/goed voor elkaar zorgen, dat we de kwaliteit van onze vieringen overeind willen houden inclusief de muziek. Ten aanzien van de vorm van de vieringen en liturgie is er een "open mind" om te experimenteren en te evolueren in liederen en vormen die goed aansluiten bij onze kern als vragende en zoekende geloofsgemeenschap. Daarbij behouden we het goede en kunnen andere accenten gelegd worden. Eigenlijk is dit proces al in gang gezet met bijvoorbeeld de ZZZ-bundel en soms iets andere muziekkeuze.

In het concilieproces is het ons opgevallen hoezeer onze gemeenschap toe was aan de mogelijkheid samen in gesprek te gaan over de vraagstukken die ons bezighouden in onze eigen Ekklesia en daarbuiten. Vanuit de gedachte dat de "weg het werkelijke doel is" gaan wij vaker onze gemeenschap betrekken bij belangrijke thema's. We hebben door het concilieproces samen een hele gereedschapskist aan mogelijkheden ontwikkeld over hoe dat zou kunnen en deze "tools" zullen wij vaker gaan inzetten met een frequentie van zo'n één à twee keer per jaar (afhankelijk van hoe de behoefte zich ontwikkelt). Daarnaast willen wij komen tot de instelling van een Team Kerk en Wereld naast het Team Vieringen. Hierbij gaan we uit van een intensieve samenwerking/ uitwisseling met de Stuurgroep Diaconie van de SDFH-LSE (zonder daarbij geweld te doen aan de huidige zuiverheid van scheiding van diaconale gelden en verenigingsgelden). Zo'n Team Kerk en Wereld zou inspiratie kunnen leveren aan het Team Vieringen om "de noden van de wereld" op een meer activistische wijze onderdeel te laten zijn van de kerkdienst.

Daarnaast gaan we jonge ouders en hun kinderen en jongeren (waaronder studenten) intensiever betrekken bij de diensten en activiteiten van onze gemeenschap. We proberen de groep Kinderen en Jongeren een prominenter plaats te geven en daarin te investeren. We gaan overleg voeren met studentenpastores over de mogelijkheden en de wenselijkheid van het betrekken van studenten en jongeren bij onze gemeenschap.

Team Kerk en Wereld en het beter betrekken van kinderen en jongeren hebben als doel een meer inclusieve gemeenschap te worden waar iedereen zich thuis en welkom voelt.

Ten aanzien van de mankracht zullen wij proactiever omgaan met (bestuurs)taken in onze Ekklesia en daar waar nodig eventueel de taak opsplitsen en de taak inroosteren onder onze leden. Financieel willen wij in de eerste plaats vooral bijsturen aan de opbrengstenkant: de inkomsten moeten omhoog om onze wensen betaalbaar te houden. Daar gaan we ons voor inzetten. Mocht het noodzakelijk zijn om dan alsnog in de kosten te snijden, dan volgen eerst de minder ingrijpende maatregelen (denk bijvoorbeeld aan wat vaker een “zomer”-dienst) voor de meer drastische maatregelen. Mochten deze noodzakelijk worden, dan zullen deze, te zijner tijd, vanzelfsprekend voorgelegd worden aan de leden. Het bestuur zal daarbij in haar voorstellen hanteren dat het behouden van de pastor dan voor de muziek komt en de muziek voor het gebouw.

Op termijn gaan wij wel afscheid nemen van Rapenburg 100 omdat het steeds minder goed past bij onze behoeften. Zo is het pand minder goed toegankelijk voor een minder mobiele gemeenschap en onderhoudskosten zullen komende jaren significant zijn. Waar wij graag aan vast willen houden is de samenwerking met studentenpastores en wat wij ook belangrijk vinden is dat wij liefst samen met onze medegebruikers zouden willen verhuizen naar een beter passend pand. Bij de keuze van een dergelijke omgeving hopen wij dat alle groepen zich ook daar dan weer thuis zullen voelen. Wij zijn ons daarbij bewust van de uitstraling die “Rap 100” (bijna een merknaam) heeft.

3. Beleid in de praktijk

Wij geven uitvoering aan onze waarden: het vormen en onderhouden van een inspirerende oecumenische geloofsgemeenschap, waarin verdieping en spiritualiteit de boventoon voeren en waarin wij open en inclusief omzien naar elkaar en de wereld.

Werkwijze

Het concilieproces heeft veel enthousiasmerende suggesties, wensen en initiatieven opgeleverd die hebben geleid tot een route naar de toekomst van onze Ekklesia Leiden. Hieronder worden de kaders van de koers als projecten uitgezet (inclusief werkwijze, formele positie, evaluatie en financiering) in overleg met betrokkenen. Op gezette tijden wordt de stand van zaken geëvalueerd.

Over stappen en beslissingen wordt - in de lijn van het concilieproces - geregeld, transparant en actief gecommuniceerd. Leden worden in ‘beraden’ en ALV’s betrokken bij het bepalen van de koers.

Van 2035 naar nu

Op lange termijn (2035 >) willen we uitkomen op een ‘Leids zingevingscentrum’ waarin we participeren en samenwerken met diverse groepen.

Er is inmiddels een Werkgroep Samenwerking opgestart die is begonnen met oriënterende gesprekken met andere geloofsgemeenschappen. Suggesties uit onze gemeenschap variëren daarbij van lokaal en regionaal tot landelijk, oecumenisch en niet-religieuze organisaties.

Korte termijn (2024-2028)

Het beleid voor de korte termijn is in principe ongewijzigd maar wel gericht op het in gang zetten van de voorgestelde nieuwe koers.

De hoofdlijnen voor de periode 2024-2028 worden hierna uiteengezet.

3.1 De vieringen

(Inleiding) De vieringen vormen de kern van onze gemeenschap. Men komt voor de inhoud, de muziek, de tafelviering, de eeuwenoude ruimte, de taligheid, de inspiratie maar zeker ook om elkaar te ontmoeten.

(Samenvatting van de plannen) De Team Vieringen gaat meer gezamenlijke dienstvoorbereidingen stimuleren, onder meer door het betrekken van participanten. Ook komt er meer aandacht voor maatschappelijke activiteiten, acties en diaconale projecten door groepen actief uit te nodigen om mee te denken over thematiek. Binnen het gegeven van de lange plannings- en voorbereidingstijd

van de vieringen (een beoogd voorganger heeft vaak de agenda al een jaar van tevoren gevuld) en het grote aantal betrokkenen en verantwoordelijken gaan we een weg zoeken om te voldoen aan de vraag naar flexibiliteit.

(Uitwerking van de plannen) De Team Vieringen gaat mogelijke thema's en mogelijke bijdragen van bestaande groepen zoals muziekgroep/ diaconie/ jongeren/ studenten/ kunstcommissie/ participantengroepen tijdig voorleggen.

Jaarlijks organiseert de werkgroep een klankbordbijeenkomst.

Er zal meer afstemming van de opzet en uitvoering van de vieringen plaatsvinden met het team dat de streaming verzorgt en met de werkgroep Diensten.

3.2 Diaconie

De stuurgroep Diaconie – die formeel het uitvoerend orgaan is van de Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening LSE – ondersteunt projecten van goede doelen in Leiden en in het buitenland, conform vastgelegde criteria. Hiernaast neemt zij deel aan overleg met de andere diaconieën in Leiden. De pastores van de VEL en die van RAP 100 kunnen rechtstreeks aan de SDFH een financiële bijdrage vragen voor individuele steun aan participanten of studenten. De Stuurgroep diaconie wil nog meer samen optrekken met de doelen. In de dialoog van de stuurgroep met de gekozen doelen betreft ze graag de hele vereniging Ekklesia Leiden. De Bakkerij, Groene kerken, vredesinitiatieven als C.O.M.E., Nes Ammin en Amnesty behoren tot die doelen. Verzoeken tot steun vanuit de Bakkerij, Straatpastoraat en de eigen maatschappelijk projecten (zoals de Taalgroep) hebben een streepje voor. Ook wil de diaconie haar zichtbaarheid en die van haar activiteiten vergroten. Op het gebied van PR en vertegenwoordiging in andere overlegvormen (Groene kerken, 10/23 Bakkerij enz.). Daarvoor is kwantitatieve en kwalitatieve versterking van de stuurgroep nodig. Om dit te verwezenlijken juicht het bestuur van de SDFH-LSE een intensieve samenwerking/ uitwisseling tussen haar stuurgroep en het in te stellen Team Kerk en Wereld toe.

3.3 Pastoraat

(Inleiding) Vanaf 2024 gaan de Bezoekersgroep en de Werkgroep Contact 2024 samen onder de naam Contactgroep. Daarbij handhaaft de werkgroep hun beider oorspronkelijke taken, variërend van huisbezoek, kaarten versturen, vervoersaanbod regelen tot stilte-wandelingen.

(Samenvatting plannen) De groep stimuleert ontmoetingen tussen verschillende groepen in de Ekklesia en zoekt in samenwerking met de pastor en de participantengroepen een rol in de 'zorgbemiddeling', aanvullend op de pastorale taak van de aangestelde pastor.

In het Pastoraat zetten we in op het versterken van de cohesie en de zorg voor elkaar in onze gemeenschap. Hierbij is de inzet van de contactgroep en die van de participantengroepen van belang. Er is behoefte aan meer onderlinge zorg voor elkaar. Het bestuur overlegt met de contactgroep welke van haar voorstellen kunnen worden uitgevoerd.

(Uitwerking van de plannen) We gaan meer aandacht geven aan nabestaanden van overleden leden van onze gemeenschap (partners, kinderen) en aan het groeiende aantal leden dat de wekelijkse diensten of andere activiteiten niet meer of minder kan bijwonen. Ook willen we de drempel verlagen om hulp te vragen. Via Actie en Informatie en de nieuwsbrieven doen wij een beroep op de leden om signalen door te geven.

De onderlinge band kan versterkt worden door 'taartpuntbijeenkomsten' per postcode te (laten) organiseren, het koffiedrinken na de dienst meer uitnodigend te maken, te kijken of er behoefte is aan een nieuwe participantengroep en het uitbouwen van de digitale contacten en diensten door en voor leden.

3.4 Kinderen en Jongeren

(Inleiding) Het bestuur stimuleert de werkgroepen om kinderen en jongeren meer te betrekken bij de diensten en activiteiten van de Ekklesia om ook deze leeftijdsgroepen met hun ouders weer een plek te geven in onze gemeenschap.

(Samenvatting plannen) Kinderen, jongeren en hun ouders krijgen meer maar ook geëigende ruimte in de diensten. Daartoe vindt geregeld overleg plaats met het Team Vieringen. Betrokkenheid van kinderen en jongeren bij maatschappelijke actie en projecten van de Ekklesia, maar ook eigen inbreng, passen bij het streven naar de ontwikkeling van spiritueel burgerschap. Samenwerking met de kunstcommissie is daarbij reeds vruchtbaar gebleken.

(Uitwerking van de plannen) Vanuit de overtuiging dat muziek van wezenlijk belang is voor de geloofsontwikkeling en geloofsbeleving willen we in de kindernevendienst meer aandacht besteden aan muziek en met de kinderen een repertoire opbouwen, in samenwerking met de schola en de andere musici.

Kinderen en jongeren kunnen uitgenodigd worden zelf iets maatschappelijk relevant te gaan doen. Kennismaken met verhalen uit andere religieuze tradities, kennismaken met levensbeschouwelijk en maatschappelijk relevante organisaties. Ook door projectmatige samenwerking met kinderen en jongeren uit andere geloofsgemeenschappen, in de PGL bijvoorbeeld.

De cohesie en zorg voor elkaar krijgen vorm door kinderen/jongeren en ouderen binnen de gemeenschap meer op elkaar te betrekken. Er is veel spiritueel kapitaal onder de oudere participanten aanwezig. Het is belangrijk om een vorm te vinden waarin deze spirituele rijkdom doorgegeven kan worden aan de kinderen en jongeren. De leiding van de nevendiensten wil, in samenwerking met de kunstcommissie, af en toe kleine projecten bedenken, die met het aspect omzien naar elkaar te maken hebben.

Met dit soort activiteiten leren de kinderen elkaar goed kennen en raken zij op elkaar betrokken.

De leiding van de kindernevendienst en van de jongerengroep bestaat uit een kleine club gedreven mensen. Om de drukke ouders te ontlasten doen we een beroep op mensen uit de gemeenschap om incidenteel mee te werken aan kindernevendienst of jongerengroep.

3.5 Studentenpastoraat en Rap 100

(Inleiding) Het is de wens van zowel het Studentenpastoraat als de Ekklesia om in de toekomst samen op te blijven trekken en waar mogelijk de krachten te bundelen. Onder regie van de Stichting Materiële Voorzieningen bespreken het Bestuur van de Ekklesia en Studentenpastoraat de positie van Rapenburg 100 na 2028.

(Plannen en uitwerking) Gebruik van Rap100 voor de langere termijn, na 2028, wordt heroverwogen in het licht van de te verwachten stijgende exploitatiekosten en de gebrekkige toegang voor een deel van onze vergrijzende leden. Hierover is gesproken met onze 'huisgenoot' in Rap100, het Studentenpastoraat, onder regie van de SMV (Stichting Materiële Voorzieningen), de eigenaar van het gebouw.

De afspraak is ondertussen dat de situatie tot 2028 blijft zoals die is, maar dat voor de verdere toekomst uitgekeken moet worden naar een ander onderkomen.

Een aansprekend scenario is het betrekken van een nieuw onderkomen dat voldoet aan alle wensen, voor beide partijen, maar ook voor de taalgroep en voor andere verwante groeperingen. Hiertoe zal het bestuur het gesprek met SMV en het Studentenpastoraat voortzetten en in een convenant vastleggen hoe en hoelang we het pand samen blijven gebruiken en wat de verdeelsleutel van kosten van gebruik en onderhoud moet zijn. Ook zal vastgelegd worden hoe op termijn het pand door SMV van de hand gedaan kan worden en wat dan de verdeelsleutel van de opbrengst zal zijn. Het gedeelde standpunt is dat alles 50/50 wordt verdeeld.

3.6 Werkgroep Lezingen

(Inleiding) De werkgroep Lezingen biedt sinds een tiental jaren in het najaar een serie lezingen rond maatschappelijke thema's aan. Deze thema's komen voort uit eigen interesse van de werkgroep leden of zijn een uitwerking van een serie vieringen. Sinds 5 jaar worden de lezingen in nauwe samenwerking met Studium Generale voorbereid en vinden ze plaats in het Lipsiusgebouw van de Universiteit. Voor de lezingen wordt breed de publiciteit gezocht.

Daarnaast wordt er regelmatig een leerhuis op Rap 100 aangeboden. Dit wordt alleen in eigen kring gecommuniceerd.

(*Samenvatting van de plannen*) Ook in de komende jaren wil de werkgroep Lezingen deze activiteit voortzetten. Incidenteel kan het thema van de lezingen ook in de vorm van een film of theatervoorstelling worden aangeboden. De samenwerking met Studium Generale is op alle fronten een verrijking van deze activiteit, zowel inhoudelijk als organisatorisch, maar vooral vanwege de (feitelijk enige) relatie tussen de vereniging en de universiteit.

(*Uitwerking van de plannen*) De werkgroep zal jaarlijks een nieuw thema aanboren om daarmee zowel in eigen kring (Leerhuis) als voor alle belangstellenden (Kerk en Wereld) inhoudelijk een aantrekkelijke serie lezingen te bieden.

3.7 Werkgroep PR

(*Inleiding*) De werkgroep ondersteunt en versterkt de in- en externe communicatie om zo een bijdrage te leveren aan de samenhang en groei van de Ekklesia.

(*Samenvatting plannen*) Naast het verder ontwikkelen van de nieuwsbrieven en het ledenportaal onderzoekt de werkgroep de waarde van deelname aan 'kerkapps' voor de interne communicatie. Aan een professioneel marketingplan wordt gewerkt. Voor de externe communicatie wordt de toegankelijkheid van de website verbeterd en de bekendheid met de activiteiten van de Ekklesia buiten onze eigen kring vergroot.

(*Uitwerking plannen*) De werkgroep gaat de interne communicatie versterken via het ledenportaal o.a. door te laten zien hoe de Ekklesia werkt en wie wat doet. Onderzoek naar de rol van kerkapps in de communicatie staat ook op het programma.

De participantengroepen vormen een belangrijke schakel in de sociale structuur van de Ekklesia. Daar wordt veel kennis gedeeld aan de hand van boeken en artikelen. Deze groepen zijn belangrijk voor onderlinge contacten. Die plekken zouden we toegankelijker willen maken voor grotere groepen, bijvoorbeeld door het aankondigen van activiteiten en te lezen boeken.

Door vaker nieuwsbrieven uit te brengen, te helpen bij de werving van financiën en ons meer specifiek te richten op doelgroepen, gaat de PR-werkgroep groei genereren en monitoren.

Door de toegankelijkheid van de website te verbeteren, twee keer per jaar een programmaproject uit te brengen om te laten zien wie we zijn en wat we doen en bijdragen te leveren aan een programma van alle publieksactiviteiten van kerkelijk Leiden, in samenwerking met andere kerken in Leiden, gaat de werkgroep bijdragen aan de externe communicatie.

3.8 Kunstcommissie

(*Inleiding*) De kunstcommissie is op meerdere vlakken actief in de stad: op kunstzinnig en op maatschappelijk gebied. Denk bijvoorbeeld aan de aandacht voor slavernij (Keti Koti) en discriminatie, het project Ontketenen. Zij draagt, met de Ekklesia Leiden, bij aan een solidaire inclusieve menselijke samenleving die respectvol omgaat met de aarde en zich inzet voor mensen die worden gekwetst en bedreigd.

(*Samenvatting plannen*) De Kunstcommissie werkt projectmatig en doelgroepgericht. Ze zal haar diverse contacten voor de Ekklesia inzetten bij vieringen bij initiatieven van de werkgroep 'kerk en wereld' en met jongeren.

(*Uitwerking plannen*) De commissie richt zich in haar doelgroepenbeleid voorlopig op kinderen en jongeren in de Ekklesia en op jongeren en studenten en gaat haar netwerken daarbij inzetten, denk aan Studentenpastoraat, hbo en mbo. Er is intensieve samenwerking met kinderen en jongeren, de taalgroep, de Bakkerij, Songs of Freedom, Amnesty en Ex Reb, Grootouders voor het klimaat.

3.9 Participantengroepen

(*Inleiding*) De Participantengroepen zijn kenmerkend voor de Ekklesia Leiden. De (14) groepen functioneren veelal zelfstandig. Zij vormen kleine gemeenschappen van leden die, zo benoemen zij zelf expliciet, onderling zowel spiritueel als sociaal en pastoraal elkaar inspireren en ondersteunen.

(Plannen) De groepen zullen meer betrokken worden bij de vieringen en bij het versterken van de cohesie binnen de onze geloofsgemeenschap. De Contactgroep zoekt voor dat laatste medewerking bij het signaleren van behoeften aan contact binnen de Ekklesiagemeenschap. De groepen gaan elkaar meer opzoeken om informatie uit te wisselen en inspiratie bij elkaar op te doen. De PR-werkgroep biedt een platform voor meer onderlinge contacten.

3.10 De Taalgroep

(Inleiding) Het nieuwe project van de Taalgroep 'Samen goed van start' heeft alle benodigde fondsen kunnen werven en zal ook in de periode 2024 tot 2027 haar fantastisch werk kunnen voortzetten.

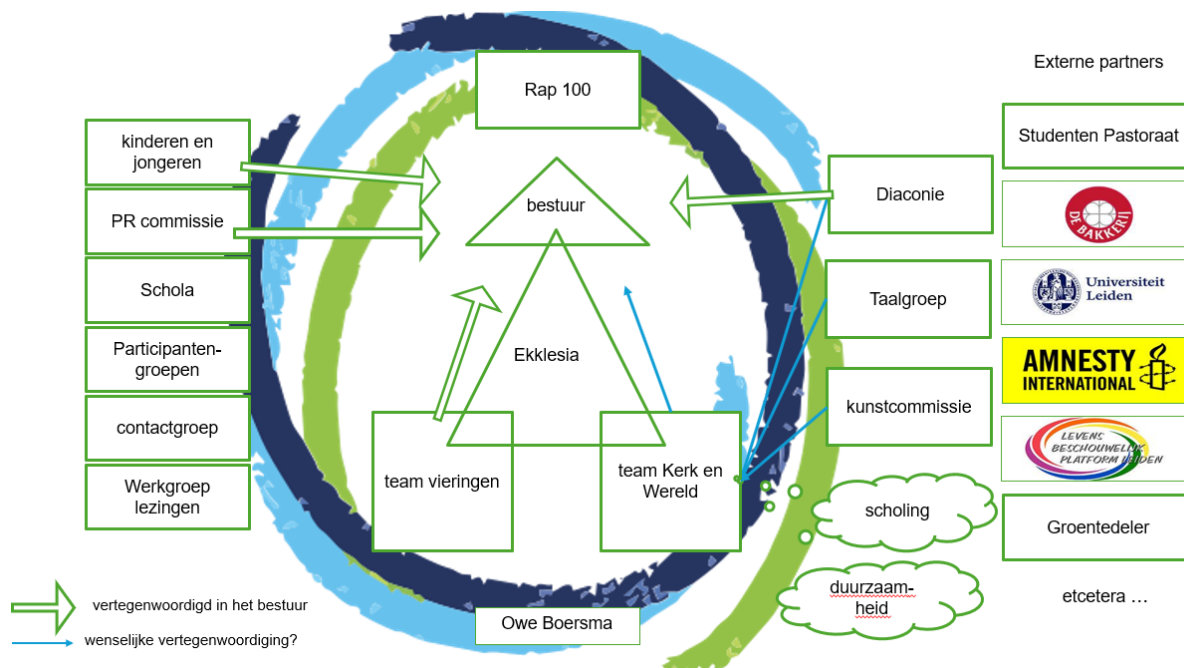
(Plannen) Het bestuur zal in overleg met de betrokken coördinatoren van de taalgroep de structuur rondom de groep gaan versterken op verzoek van betrokken en gegeven het belang. Te denken valt aan het verstevigen van de stuurgroep, het instellen van een klankbordgroep.

3.11 Werkgroep Samenwerking

(Inleiding) Op 23 oktober 2023 richtte het Algemeen Bestuur de Werkgroep 'Samenwerking' op met de opdracht 'de wenselijkheid en haalbaarheid van samenwerking met kerkelijke zuster-genootschappen in en om Leiden te exploreren en mogelijke ontmoetingsprocessen verkennen. De Werkgroep is gestart en heeft contact gezocht met verschillende kerken.

In de 1e helft van 2024 zijn er gesprekken geweest met o.a. de Maria Middelaars in de Stevenshof, met de Regenboog in de Merenwijk, met de Oudkatholieke Parochie, de Binnenstadsgemeente, de Remonstrantse en Doopsgezinde Broederschappen en het Studentenpastoraat. In de 2e helft van 2024 vinden gesprekken plaats met de Verbinding (Vredeskerk), "de Pelgrim", de Raad van Kerken, de Marekerk, de PKN in Voorschoten en Oegstgeest en met het Levensbeschouwelijk Platform Leiden.

(Plannen) De Werkgroep zet haar verkennende gesprekken voort en zal begin 2025 aan het bestuur rapporteren. Dan zal worden besloten of en hoe de Werkgroep haar werk dient voort te zetten.

4. Financiën

4.1 Korte termijn perspectief

Wij hebben in 2023 een pastor aangesteld voor 4 jaar. Muziek in de vieringen wordt als groot goed ervaren en de Hooglandse Kerk is ons dierbaar. Daarom kiezen we ervoor ook de komende vier jaar te kerken in de Hooglandse Kerk met de ondersteuning van koor en muziek, zoals we gewend zijn. Wenselijkheid en realiteit lopen nu uit elkaar op dit punt. Daarom vragen we alle leden om een meerjarige toezegging van een hogere vrijwillige bijdrage. Hierbij zal, in onze communicatie over dit onderwerp, helderheid worden geboden over de benodigde hoogte van de bijdrage. De leden kunnen dit spiegelen tegen de Kerkbalans richtlijn van 1 á 2% van het besteedbaar jaarinkomen.

4.2 Middellange termijn perspectief

Een belangrijke doelstelling is om over vier jaar, na afloop van de huidige termijn van onze pastor, opnieuw een pastor aan te stellen. De waarde van een pastor is groot en draagt onze gemeenschap, wat ook duidelijk merkbaar is sinds wij weer een pastor hebben; dit doet onze gemeenschap goed. De consequentie van deze doelstelling is dat wij een financiële reserve van ca. € 270.000 aan dienen te houden om in 2028 in staat te zijn om opnieuw een pastor aan te stellen. Zie hiervoor bijlage. (Hoofdstuk 7).

5. Lange termijn perspectief

We beseffen dat onze Ekklesia eindig is, zoals het er nu naar uitziet na 2034. Daarom willen we de mogelijkheden gaan onderzoeken hoe de rijkdom, de verscheidenheid, en de sterke kanten van de Ekklesia te verbinden zijn aan of uit te laten lopen op iets nieuws, bijvoorbeeld een Leids Centrum voor Zingeving (cultuur, politiek, filosofie & theologie). De Ekklesia wordt dan participant, erflater of aandeelhouder. Studentenpastoraat, universiteit, andere zingevingsgroepen en andere, ook 'jongere' gemeenschappen worden daarin leidend.

Dit lange termijn perspectief wordt onderzocht over de as van de Werkgroep Samenwerking. De oriënterende gesprekken die nu met andere geloofsgemeenschappen gevoerd worden zijn een eerste bouwsteen voor het nadenken over de toekomst in mogelijk een groter samenwerkingsverband. Uit deze gesprekken komt nu al naar voren, dat de vraag naar de toekomst op middellange termijn ALLE geloofsgemeenschappen in Leiden bezighoudt.

De Ekklesia is een bijzondere verbinding tussen oecumenische openheid en liturgische kwaliteit in verbinding met maatschappelijk betrokken actie. Als het de Ekklesia lukt, deze telkens weer vruchtbaar op elkaar te betrekken, zal een deelname van de Ekklesia in een groter verband, hetzij van geloofsgemeenschap, hetzij van een maatschappelijk georiënteerd centrum, van grote waarde zijn.

De VEL zou kunnen overwegen na de kennismakingsfase (2024) een nieuwe werkgroep in het leven te roepen (2025), gemandateerd om vormen van samenwerking en modaliteiten daarvan (plaats, vieringen, actievormen, diaconaat, muziek) in het gesprek te brengen met gegadigden voor een intensievere samenwerking. Dit kan nu nog totaal verschillende vormen aannemen, ervan afhankelijk of locatie (HGL Kerk), inhoudelijke compatibiliteit (regionale Ekklesia's, De Regenboog), gedeelde interesse in liturgie, dan wel een eigen inbreng in een groter, nog niet uitgekristalliseerd geheel met een specifiek eigen inbreng.

6. Randvoorwaarden voor succesvol beleid

Een adequate uitvoering van dit beleidsplan vraagt om een aantal (organisatorische) randvoorwaarden, zoals bestuurskracht, beheer van het ledenbestand, financiën en financieel beheer, voldoende capaciteit (menskracht) en de bereidheid om keuzen te maken en daarop als bestuur en Algemene Leden Vergadering te sturen. In deze paragraaf werken we deze randvoorwaarden uit.

6.1 Bestuurskracht

Besturen is het leiden of doen bewegen van de organisatie in een gewenste richting. Die richting bepaalt de ALV, want de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de bestuurbaarheid van de VEL berust bij de ALV. Daarom begint de bestuurskracht bij leden die zich actief informeren en (blijven) deelnemen aan de vergaderingen. We zullen daarom in de nabije toekomst digitale deelname aan de ledenvergaderingen meer mogelijk moeten gaan maken, om zó die actieve deelname aan menings- en besluitvorming van een vergrijzend ledenbestand te bevorderen. Voor ieders informatie is en blijft onze maandelijkse nieuwsbrief onmisbaar. De ledenvergadering mandateert het (dagelijks) bestuur van de vereniging aan een door de leden gekozen bestuur. Mandaat geven betekent dat de ALV niet alleen accepteert dat het bestuur bestuurt (= keuzes maakt en deze consequent uitvoert) maar ook dat de leden het bestuur daarbij met woord en daad ondersteunen. Bestuurskracht veronderstelt dan ook dat ieder lid bereid is en blijft om (tijdelijk) als vrijwilliger taken op zich te nemen.

6.2 Beheer van het ledenbestand

Een actueel ledenbestand is onmisbaar om tijdig een beroep op de leden te kunnen doen als het gaat om menings- en besluitvorming, een beroep op menskracht (capaciteit) en om het leveren van financiële bijdragen. Het ledenbestand is recent geschoond (bijna gereed) en zal nu jaarlijks worden geactualiseerd aan de hand van betaling van (tenminste) het lidmaatschapsgeld.

6.3 Financiën en financieel beheer

Zoals in het voorgaande is aangegeven zal richting de leden meer nadruk worden gelegd op de noodzaak van het verhogen van de vrijwillige bijdragen. Overeenkomstig de actie Kerkbalans zal jaarlijks worden gevraagd om financiële toezeggingen, wat de basis zal zijn voor de jaarlijkse begroting.

6.4 Menskracht

Vele handen maken licht werk. Nog steeds is de VEL een heel levendige organisatie, waarin vele vrijwilligers bijdragen leveren aan het bestuur, in de vele werkgroepen en bij incidentele taken. Mogelijk komen er nieuwe taken bij zoals een team kerk en wereld, de werkgroep samenwerking, organisatie en uitvoering van de communicatie en brede beraden, het versterken van de werkgroepen kinderen en jongeren. Tegelijkertijd vergrijsst onze vereniging en zijn steeds meer 'oude rotten' minder goed in staat om hun belangrijke taken te blijven vervullen. Voort speelt daarbij dat we binnen de VEL niet snel tevreden zijn: de lat ligt hoog, of het nu gaat om de vieringen, pastoraat, diaconale projecten, communicatie en PR: we doen er eerder een tandje bij dan dat we terugschakelen. Mede daarom is bezinning op de (toekomstige) kwaliteit van veel activiteiten noodzakelijk: dit beleidsplan levert daaraan een (eerste) bijdrage. Edoch: we hebben deze planperiode meer handen en hoofden nodig. Weliswaar heeft onze vereniging als organisatie van veelal hoog opgeleiden een groot potentieel, maar velen lijken de tijd te missen om zich langdurig en structureel in te kunnen/willen zetten. We zullen daarom meer toe gaan werken naar tijdelijke 'deeltijd/of projectgroepen' en vervangers/opvolgers voor vrijwilligers. Onze Schola geeft ons al een mooi voorbeeld van deze aanpak door het vormen van projectkoren rond hoogtijdagen (waar – naar het blijkt- toch ook weer nieuwe permanente leden uit voortkomen!) In de nabije toekomst zullen we hoe dan ook een dwingender beroep moeten doen op onze "binnenste' buitenstaanders! Indien er onvoldoende menskracht kan worden geactiveerd zal het bestuur voorstellen doen om activiteiten aan te passen of te beëindigen. Ook hierover beslist in laatste instantie de ALV.

6.5 Tenslotte

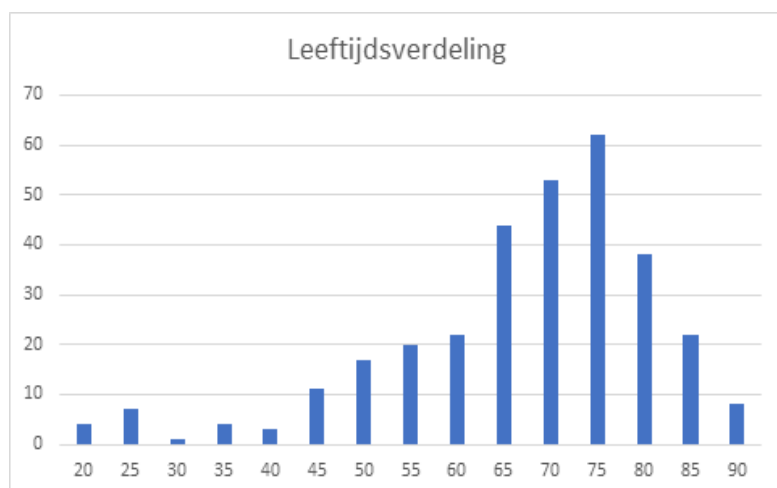
Het signaleren van al dan niet gewenste ontwikkelingen en bewaken van de voortgang van het beleid is een zaak van ons allen. Vinger aan de pols houden doen we met elkaar!

7. Bijlage: Financiën

De kaspositie van de Ekklesia laat een eigen vermogen van € 338.000 zien.

Een groot deel van dit vermogen is een reserve die nodig is voor de beoogde aanstelling van een pastor over 3 jaar.

Een belangrijk gegeven, bij bepalen van onze financiële positie nu en in de toekomst, is de leeftijdsopbouw van ons ledenbestand. Dit is in de volgende figuur weergegeven, voor zover bekend, per eind 2023.

We zien het grootste contingent leden in de leeftijdsgroep 70-75 jaar. De meer senioren leden dragen hierbij gemiddeld beduidend meer bij per jaar. Bij sterfte of uitstroom van oudere leden en uitblijven van instroom heeft dit een negatief effect op het vermogen. In de volgende tabel staat aangegeven wat de verwachting is van de ontwikkeling van het eigen vermogen.

	meerjarige raming								
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Pastor	60.000	61.800	63.700	65.600	67.600	69.600	71.700	73.900	76.100
Hooglandse kerk	34.000	35.000	36.100	37.200	38.300	39.400	40.600	41.800	43.100
Voorgangers	6.000	6.200	6.400	6.600	6.800	7.000	7.200	7.400	7.600
Muziek	30.000	30.900	31.800	32.800	33.800	34.800	35.800	36.900	38.000
Rap 100	12.000	12.400	12.800	13.200	13.600	14.000	14.400	14.800	15.200
Overig	6.000	6.200	6.400	6.600	6.800	7.000	7.200	7.400	7.600
Totaal uitgaven	148.000	152.500	157.200	162.000	166.900	171.800	176.900	182.200	187.600
Bijdrage leden	136.000	131.000	126.000	121.000	116.000	111.000	107.000	103.000	99.000
Tekort	12.000	21.500	31.200	41.000	50.900	60.800	69.900	79.200	88.600
Eigen vermogen	338.000	316.500	285.300	244.300	193.400	132.600	62.700	-16.500	-105.100
Garantiebedrag 4 jaar pastor	270.400 (= 4 x € 67.600)								
Tekort voor garantie 4 extra jaren pastor	26.100								
Aantal bijdragende leden	350	337	324	312	300	288	277	267	257

Deze cijfers zijn gebaseerd op:

- Ongewijzigd beleid
- Een ongewijzigd inkomstenpatroon,
- Het uitblijven van verjonging van ons ledenbestand, waardoor ons ledental gestadig zal afnemen.

Het beeld is dat het eigen vermogen bijna, maar net niet voldoende is in 2027 voor de beoogde nieuwe aanstelling van een pastor en dat daarna het vermogen afneemt tot nul! Dit is niet de bedoeling.

Om de doelstelling van een kostendekkende begroting te halen moet het genoemde tekort gecompenseerd worden door een hogere ledenbijdrage. Voor 2024 is de in de tabel aangegeven ledenbijdrage *gemiddeld* € 389. Het tekort omgerekend per lid is €34. De gemiddelde bijdrage moet nu dus met ca. 10% omhoog. Dit beschouwen we als haalbaar.

N.B.: weinig leden zijn gemiddeld. Voor sommigen is het genoemde bedrag een grote uitgave, van anderen mogen we beduidend meer verwachten (zie paragraaf 4.1.).

Als we kijken naar de toekomst met een optimistische blik waarbij het ledental gelijk zou blijven moet gerekend worden op een stijging van de bijdrage die overeenkomt met de veronderstelde inflatie van 3%. Ook dit beschouwen we als haalbaar.

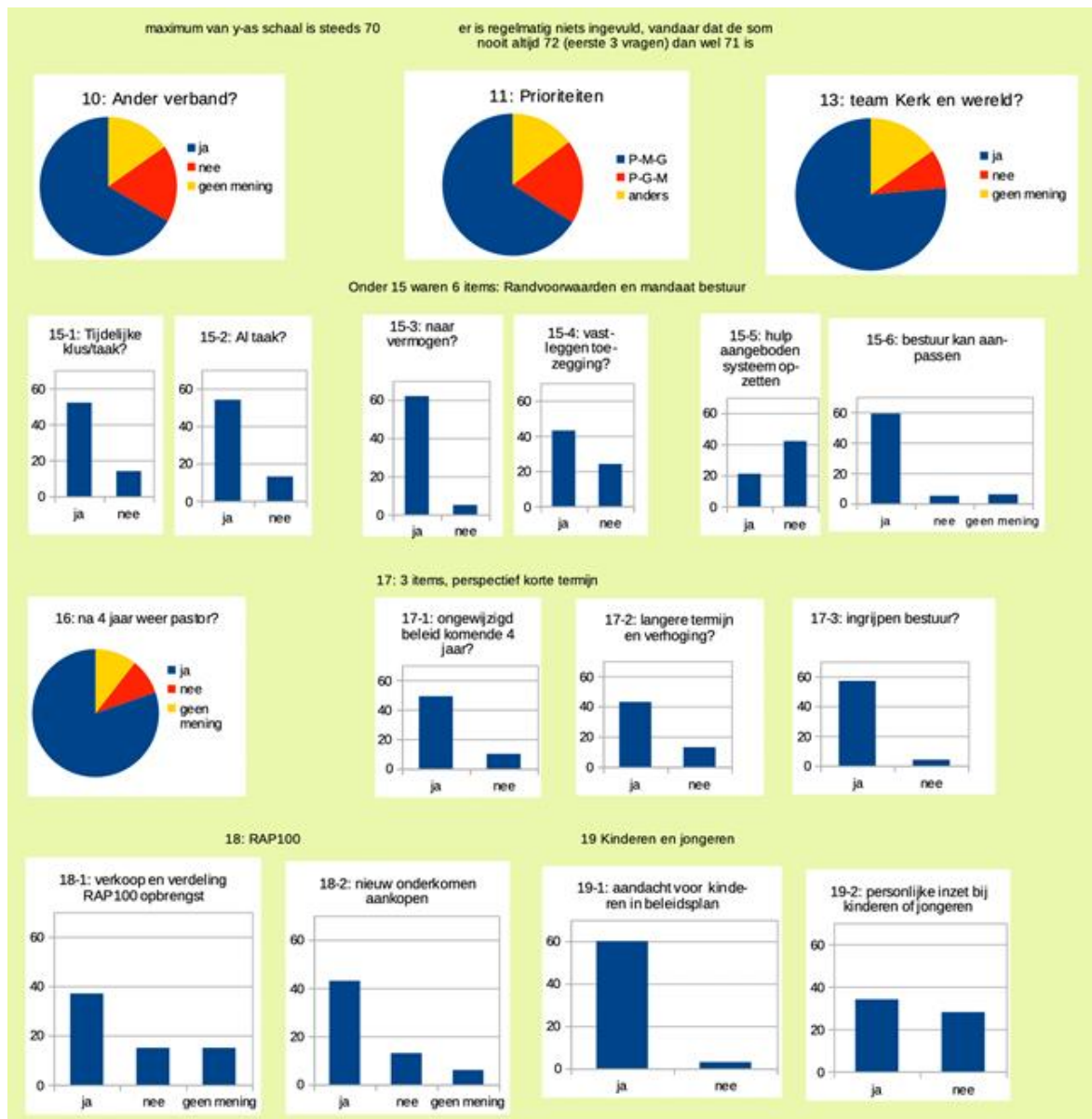
Echter, bij een afnemend ledental, zonder aanwas en met natuurlijk verloop van 3 tot 4% afname per jaar door overlijden, moet de bijdrage met 6,5% per jaar stijgen. Dit is een stevige stijging, van € 423 in 2024 naar € 550 in 2028 en € 713 (!) in 2032.

In het jaarlijkse financiële overzicht en in het jaarlijkse verzoek om toezeggingen dat we de leden zullen sturen zullen we duidelijkheid verschaffen over wat nodig is om de Ekklesia financieel gezond te houden.

8. Bijlage: Peiling

Hieronder staan de resultaten van de peilingen in de ALV van 17 maart 2024, verwerkt in diagrammen.

- 10: Onderschrijft u de noodzaak om ons voor te bereiden op een opgaan in een ander verband?
- 11: Welke prioriteit steunt u:
- a. Pastor voor Muziek voor Gebouw
 - b. Gebouw voor Muziek voor Pastor
 - c. Muziek voor Pastor voor Gebouw
- 13: Vindt u het wenselijk dat er een Team 'Kerk en Wereld' wordt opgericht dat de opdracht en taak van onze gemeenschap in de wereld structureel stimuleert, ondersteunt en uitdraagt?
- 15-1: Ben je in staat en bereid tijdelijk een extra klus/taak op je te nemen?
- 15-2: Heb je momenteel al een tijdelijke taak?
- 15-3: Ben je bereid je financiële bijdrage naar vermogen te leveren?
- 15-4: Ben je bereid je daarop voor een jaarlijks bedrag vast te leggen?
- 15-5: Ben je bereid aan de opzet en uitwerking van een systeem van vrijwillige bijdragen mee te werken?
- 15-6: Accepteer je dat het bestuur, indien niet meer aan de randvoorwaarden voldaan kan worden, het beleid daarop aanpast?
- 16: Steunt de vereniging het voornemen om ook over 4 jaar opnieuw een pastor aan te stellen en aanvaardt ze de financiële consequenties die daarbij horen?
- 17-1: Steunt u het voornemen om (op hoofdlijnen) de komende 4 jaar ongewijzigd beleid te voeren waar het gaat om de middelen voor pastor, muziek en gebruik van Hooglandse Kerk?
- 17-2: Bent u bereid uw bijdrage voor langere termijn te verhogen?
- 17-3: Aanvaardt u het ingrijpen door het bestuur als blijkt dat dit beleid financieel niet haalbaar is?
- 18-1: Gaat u er mee akkoord dat op termijn (na 2028) RAP100 onder regie van SMV verkocht wordt, waarbij 50% van de opbrengst voor de VEL zal zijn?
- 18-2: Onderschrijft u de wens om zo mogelijk samen met de andere gebruikers van RAP100 een nieuw onderkomen te kopen dat voldoet aan alle eisen?
- 19-1: Bent u ermee akkoord dat de extra aandacht voor kinderen en jongeren binnen onze gemeenschap beleidsmatig wordt verankerd?
- 19-2: Bent u bereid zich persoonlijk in te zetten voor het versterken van de band tussen kinderen/jongeren en ouderen in de Ekklesia, bijvoorbeeld door een keer bij de kindernevendienst/jongerenbijeenkomst te spreken over een onderwerp naar keuze (bijvoorbeeld uw eigen geloofsontwikkeling)?

Aanvullende opmerkingen bij de ingeleverde formulieren:

Ad 10: Eerder samenwerken dan opgaan in; HK hoeft niet; behoud eigen signatuur; een centrum is geen kerk (hoe voelt vieren dan?)

Ad 11: vaker de kaasschaafmethode genoemd; met een liedje zingen voeg je weinig toe aan de wereld (dus 1-3-2); diaconie moet ook hierbij genoemd worden

Ad 13: Kies Kerk en Maatschappij als naam; betrek jongeren erbij; SDFH integreren in V-EL; reserveer 10-20% programmageld voor dit doel

Ad 15: Is 1000 euro voor een viering wel te verantwoorden t.o.v. de rest van de wereld? Geen muziek, geen schola, dan ook geen Ekklesia

Ad 18 Rap100:

- Meer info nodig, bv hoeveel studenten maken gebruik van RAP100?
- RAP100 iig niet opeten
- Suggestie: Huren i.p.v. vervangende ruimte kopen.
- Als de taalgroep maar een plekje heeft.

Ad 19 Kinderen en jeugd: Liever voor jongeren en studenten meer aandacht; weinig zin om op kinderen te richten (want nauwelijks ouders met kinderen zelfs als er een kindernevendienst is).